

برنامه ریزی در ایران

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

- تاسیس شورای اقتصاد به پیشنهاد اداره کل تجارت در 11 فروردین 1316
- طرح نقشه های اقتصادی و ارایه راههای اجرایی آن توسط آن شورا
- شورا 10 عضو داشت و ریاست آن به عهده نخست وزیر بود

- تشکیل شورای عالی اقتصاد در 23 مرداد 1323 در دولت ساعد
- برای رفع مشکلات مالی و اقتصادی کشور
- به علت تغییر کابینه عمل مثبتی انجام نداد

- تشکیل هیئت تهیه نقشه اصلاحی و عمرانی کشور در 17 فروردین 1325
- تهیه برنامه 7 ساله کشور و تصویب آن در هیئت دولت در مرداد 25

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

- هزینه برنامه 7 ساله برنامه 15 میلیارد ریال
- دولت در آبان 1325 از طریق سفارت ایران در آمریکا از بانک بین المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی فعلی) 250 میلیون دلار وام درخواست کرد.
- بررسی جزییات برای دریافت وام در دولت
- رایحه لایحه قانون برنامه هفت ساله عمرانی کشور در 14 اردیبهشت 1327 به مجلس شورای ملی
- تصویب لایحه قانون برنامه هفت ساله عمرانی کشور در 6 بهمن 1327 در مجلس شورای ملی

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

- در برنامه دوم توسعه طی سالهای 1334-41 برنامه ریزی منطقه ای مورد توجه قرار گرفت.
- تدوین طرح توسعه منطقه خوزستان
- عدم توانایی مالی دولت مانع اجرای طرحها بود
- برنامه سوم عمرانی برای دوره 41-46 تصویب شد
- برنامه های عمرانی در جیرفت در زمینه کشاورزی و دامپروری اجرا شد
- طرح عمران دشت قزوین تصویب شد
- تاسیس دفاتر فنی در مراکز استانها و فرمانداریهای کل تصویب شد

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

- در برنامه سوم برای اولین بار برنامه ریزی منطقه ای در ماده 17 قانون برنامه جایگاه مستقل یافت.
- در این ماده بیشتر تأکید بر تمرکز زدایی برنامه ریزی منطقه ای بود
- سازمان برنامه کارشناس در اختیار استانداریهای و فرمانداریها قرار میداد
- در اوایل برنامه سوم وزارتخانه آبادانی و مسکن تشکیل و احزای طرحهای ساختمانی دولتی خانه ساری روستایی و عشایری و راههای فرعی روستایی و امور اجتماعی شهرها به این وزارتخانه محول شد.
- برنامه چهارم برای دوره 51-1347 تدوین شد.
- در این برنامه مبادرت به شناسایی قطبهای کشاورزی و قابلیت‌های منطقه ای شد.
- تکمیل و توسعه قطبهای صنعتی در شهرهای اصفهان اهواز اراک تبریز شیراز قزوین مشهد باختران مورد توجه قرار گرفت.

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

- در فصول اعتبارات مصوب برنامه چهارم برای اولین بار فصل مستقلی تحت عنوان عمران ناحیه ای پیش بینی شد
- در سال 1349 از برنامه های منطقه ای گذشته یک ارزیابی به عمل آمد و نتایج زیر بدست آمد:
 - برای کاهش موارد برخورد بین وزارتخانه ها و استانها کشور به 11 منطقه برنامه ریزی تقسیم شد
 - برای جلوگیری از مطالعات پراکنده و بدون ارتباط با یکدیگر مطالعات همه مناطق با شرح خدمات یکسان آغاز شد و از مجموع مطالعات خطوط اصلی توسعه و اولویتهای نسبی هر منطقه تعیین شد.
 - طرحی برای تاسیس دفاتر برنامه ریزی مناطق تهیه شد و برای اولین بار حسابهای درآمد ملی در مناطق محاسبه شد.

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

برنامه پنجم 52-56

- هدف این برنامه در راستای برنامه ریزی منطقه ای توسعه اقتصادی متعادل استانها ، توزیع عادلانه خدمات ، مشارکت مردمی در برنامه های عمرانی و تقویت پایه های اقتصادی در مناطق بود.
- در این دوره برای هر استان برنامه توسعه 5 ساله ایجاد شد
- ایجاد بانکهای منطقه ای و طرحهای منطقه ای و بین منطقه ای در این برنامه پیش بینی شد.
- مقدمات طرح آمایش سرزمین در سال 54 فراهم شد و در سال 1356 طرح آماده شد
- در سال 1355 طرح جامع شاه راههای ایران به سفارش وزارت راه و ترابری توسط شرکت ستیران تهیه شد.

سابقه برنامه ریزی در ایران قبل از انقلاب

عنوان برنامه	تاریخ تصویب برنامه	تاریخ آغاز برنامه	تاریخ پایان برنامه	مدت برنامه	اعتبار عمرانی مصوب (میلیارد ریال)	هدف کمی رشد (درصد)	نوع برنامه	وضعیت حقوقی
برنامه اول	1327	1327	1334	7	21	ندارد	مجموعه طرحها	تصویب مجلس
برنامه دوم	1334	1334	1341	7	84	ندارد	مجموعه طرحها	تصویب مجلس
برنامه سوم	1346	1341	1346	5/5	230	6	جامع	تصویب مجلس
برنامه چهارم	1346	1347	1351	5	568	4/9	جامع	تصویب مجلس
برنامه پنجم	1351	1352	1356	5	1560	11	جامع	تصویب مجلس
برنامه پنجم تجدید نظر شده	1354	-	1356	-	2626	26	جامع	تصویب مجلس
برنامه ششم	تصویب نشد	1357	1361	5	7143		جامع	تصویب نشد

سابقه برنامه ریزی در ایران بعد از انقلاب

- تصویب برنامه کلان توسعه اجتماعی اقتصادی و فرهنگی 5 ساله جمهوری اسلامی ایران 66-1362 در شورای اقتصاد در شهریور 61
- پس از تلفیق با برنامه استانها به عنوان لایحه برنامه اول توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در 22 مرداد 62 توسط نخست وزیر به مجلس تقدیم شد
- عدم تصویب در مجلس به دلیل ضعف اطلاعات و شرایط ویژه جنگ تحمیلی
- تا سال 68 به دلیل شرایط بی ثبات جنگ عملاً برنامه ای اجرا نشد
- تصویب قانون اول برنامه توسعه اقتصادی اجتماعی فرهنگی 72-68 در 11 بهمن 68 در مجلس

سابقه برنامه ریزی در ایران بعد از انقلاب

• بعد از انقلاب طرحهای جامع شهرستان پدیدار گشت و در راستای توسعه و عمران شهرستان هویت یافت.

• در برنامه اول توسعه جمهوری اسلامی ایران 68-72 برنامه ریزی منطقه ای نسبت به برنامه های قبل از جایگاه ممتازتری برخوردار شد. در تبصره 5 قانون برنامه اول آمده است:

— توزیع سالانه اعتبارات سرمایه گذاری های ثابت بین استانهای مختلف در طول برنامه باید به گونه ای باشد که در انتهای برنامه بر خور داری بخشهای محروم از امکانات آموزشی بهداشتی و راه مناسب روستایی اشتغال و برق رسانی بر مبنای گزارشات تهیه شده حداقل مطالب بر خور داری بخشهای غیر محروم در سال 68 باشد

• در تبصره 6 آمده است:

— دولت مکلف است به منظور احیای توسعه بخشهای محروم و ایجاد تعادل های منطقه ای ترتیبی اتخاذ نماید که با توجه به شرایط و استعداد های خاص هر منطقه اقداماتی را به عمل آورد.

سابقه برنامه ریزی در ایران بعد از انقلاب

عنوان برنامه	تاریخ تدوین برنامه	تاریخ تصویب برنامه	تاریخ آغاز برنامه	تاریخ پایان برنامه	مدت برنامه (سال)	اعتبار عمرانی مصوب (میلیارد ریال)	هدف کمی رشد (درصد)	نوع برنامه	وضعیت حقوقی
برنامه اول توسعه	1362	1362	اجرا نشد	اجرا نشد	5	8863	5	جامع	تصویب هیئت دولت
اصلاحیه برنامه اول توسعه	1364	-	اجرا نشد	اجرا نشد	5	-	-	جامع	تصویب مجلس
برنامه اول توسعه	1367	1368	1368	1372	5	8189	8	جامع	تصویب مجلس
برنامه دوم توسعه	1372	1373	1374	1378	5	105029	5	جامع	تصویب مجلس

تعیین مناطق برنامه ریزی در ایران

- برای انجام مطالعات و برنامه ریزی در سطوح ملی باید مبادرت به منطقه بندی نمود.
- برای تعیین منطقه و منطقه بندی عوامل متعدد طبیعی و انسانی و کارکردی در نظر گرفته میشود.
- معمولاً بسته به نوع خاص برنامه ریزی میتوان مناطق خاص داشت.
- مطالعات گوناگونی در رابطه با برنامه های منطقه ای در موضوعات مختلف در کشور انجام شده . به عنوان مثال در طرح موسسه بتل که طرف قرارداد ایران (سازمان برنامه) در سال 51 بود ایران به 11 منطقه کلان تقسیم شد.
- مساله اصلی در آن طرح عدم رعایت تعادل وسعت و جمعیت در مناطق پیشنهادی بود.

تعیین مناطق برنامه ریزی در ایران

- مهندسين مشاور بوکرز و هانتینگ طرف قرارداد وزارت کشاورزي براي تهیه طرح جامع کشت در سالهای 55-54 کشور را به 10 منطقه کشت تقسیم نمود. در این طرح معیار منطقه بندي وضعیت طبيعي زمین و رعایت مرزهاي استاني بود.
- مهندسين مشاور اف-ام-سي طرف قرارداد وزارت کشاورزي در سال 51 به منظور تهیه طرح جامع تامین و توسعه پروتئین کشور را به 14 منطقه تقسیم نمود که شباهت زیادی به منطقه بندي بتل دارد اما تقسیمات آن اندکی بیشتر است.
- طرح جامع آب ایران (جاماب) به منظور بررسی امکانات آب و خاک سرزمین برای مصارف مختلف و بر اساس معیار حوزه های آبریز ، ایران را به 8 منطقه تقسیم کرد.

تعیین مناطق برنامه ریزی درایران

- منطقه بندی پیشنهادی
- در این طرح کشور به 9 کلان منطقه تقسیم شده که در منطقه بندی موارد زیر در نظر گرفته شده است:
 - تقسیمات کشوری یعنی مرزهای استانی رعایت شده است.
 - استانهای جز یک کلان منطقه مجاور هم مرز یکدیگر هستند.
 - در مجموع کلان منطقه ها از ترکیب استانهای همگن تشکیل شده اند.
 - به طور نسبی مناطق از نظر وسعت و جمعیت با یکدیگر تفاوت زیادی ندارند.
 - مبنای تقسیم بندی وضعیت کالبدی مناطق بوده است.

تعیین مناطق برنامه ریزی در ایران

مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت	کلان منطقه (استانها)
61264	6270198	1. سواحل دریای خزر: گیلان و مازندران
103440	6989871	2. آذربایجان: آذربایجان شرقی و غربی و اردبیل
185676	14796415	3. تهران: تهران مرکزی سمنان قم و زنجان
900101	5290822	4. زاگرس: کردستان کرمانشاهان ایلام همدان
190230	5435192	5. مرکزی: اصفهان یزد چهارمحال و بختیاری
315686	6047661	6. شرق: خراسان
95091	5331206	7. خوزستان لرستان
159063	5105067	8. فارس بوشهر کهگیلویه و بویر احمد
432524	4789062	9. کرمان سیستان و بلوچستان هرمزگان
1632988	60055488	ایران

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسین مشاور ستیران 1354

• ویژگیهای آمایش سرزمین ستیران

• آمایش سرزمین با انتخاب محل استقرار فعالیتها و روابط همجواری میان آنها دارای جنبه ارادی است.

• آمایش سرزمین روشی برای ارزیابی طرحهاست با این تفاوت که معیار سنجش در اینجا ملاحظات آمایشی مانند اثر محیط زیست و اثر بر تمرکز فعالیتهاست.

• آمایش سرزمین با برنامه ریزی بخشی همسطح است.

• در آمایش سرزمین علاوه بر روشهای کمی از شیوه های کیفی نیز استفاده می شود.

• افق برنامه ریزی: 20-40 سال

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسین مشاور ستیران 1354

• روش آمایش

• فضا: به عنوان بستر عادی همه فعالیتها

• آینده نگری: ساختن تصویرهای متفاوت از آینده بلند مدت ناحیه

• یکپارچگی در بر داشتهها

• تحلیلهای چند معیاره

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسين مشاور ستيران 1354

• تنشهایی و دشواریهای پیش روی جامعه ایران

- تمرکز سرمایه در بخش نوین و بها ندادن به بخشهای سنتی
- رها کردن برخی از منابع طبیعی و فضاهاى بسیار گسترده همزمان با بهره بردارى افراطى توأم با تبذيراز ساير منابع که نتیجه آن تخریب محیط زیست می شود.
- مهاجرت روستائیان که به فقر مناطق بسیار گسترده حاشیه ای می انجامد.
- تمرکز جمعیت در فضایی محدود که عرصه آن در مقایسه با تقاضای روز افزون تنگتر می شود.
- رشد شهری انفجاری در شمار محدودی از شهرها و گسترش فضایی لجام گسیخته شهرهای بزرگ
- ناتوانی در مهار رشد شهر تهران و هزینه فزاینده این رشد که بر دوش تمام کشور است
- تشدید نا برابریها در سطح زندگی و شیوه معیشت میان شهرها و روستاها و میان شهرهای گوناگون
- سیر قهقرایی ساختار اجتماعی ، ثروت ملی و فرهنگ سنتی

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسین مشاور ستیران 1354

- اهداف سازماندهی جامعه روستایی
- دستیابی به ظرفیت تولیدی زیاد همراه با حفاظت ثروت‌های ملی
- حفظ بالاترین جمعیت کشاورزی ممکن
- ایجاد تنوع فعالیتها در محیط روستایی
- تامین وضع زندگی قابل قبول برای جامعه روستایی

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسین مشاور ستیران 1354

- اهداف حاصل شده
 - متوقف کردن رشد تهران و آمایش آن
 - ایجاد یک نظام برای شهرهای اصلی به نحوی که سراسر کشور را پوشش دهد.
 - اجرای سیاست شهرهای متوسط شامل گسترش بخش نوین در شهرهای متوسط که در محور اصلی گسترش قرار دارند.
 - تمرکززدایی از رشد شهرهای بزرگ ، ایجاد شهرهای اقماری
 - حمایت از گسترش شهرهای متوسط در نواحی حاشیه ای یا بدون دسترسی
 - توسعه شبکه شهرهای کوچک که خدمات مورد نیاز جامعه روستایی را فراهم می کنند.

آمایش سرزمین در ایران

قبل از انقلاب: مهندسین مشاور ستیران 1354

- اهداف سازماندهی جامعه شهری
- جذب رشد کلی جمعیت شهری
- توزیع جغرافیایی متعادل رشد اقتصادی و درآمد
- کنترل مهاجرتها به نحوی که سراسر کشور توسط نظام مناسب شهری پوشش یابد.

آمایش سرزمین در ایران

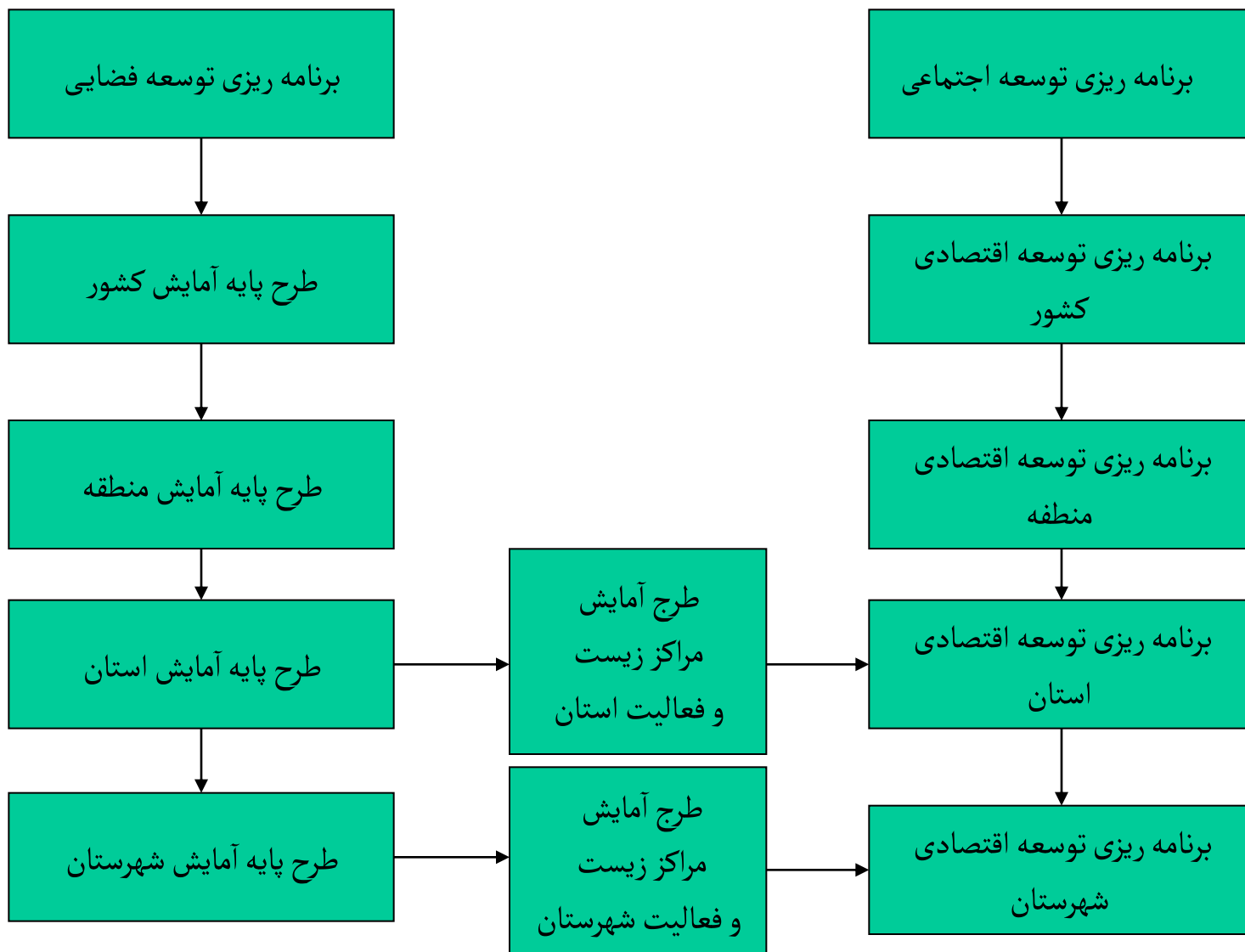
پس از انقلاب: دفتر برنامه ریزی منطقه ای سازمان برنامه و بودجه 1362

تعریف : طرح پایه آمایش سرزمین ، طرحی است که در چارچوب هدفها و سیاستهای کلی توسعه ، سازماندهی فضای ملی را پایه گذاری می کند.

مراحل تدوین

1. تهیه طرح پایه آمایش سرزمین که پایه اقدامات مربوط به آمایش سرزمین است.
2. تهیه طرحهای آمایش مناطق که از بررسی نقش و وظیفه منطقه در مقیاس ملی به دست می آید
3. تهیه برنامه های توسعه مناطق بر پایه طرحهای آمایش ، حاوی آن دسته از فعالیتهایی که در یک دوره معین برنامه بر اساس سهم منطقه از سرمایه گذاریهای ملی قابلیت اجرا می یابند. حاصل جمع برنامه های مناطق پس از هماهنگی های لازم می تواند مبنای برنامه توسعه اقتصادی ، اجتماعی کشور قرار گیرد.

نظام برنامه ریزی بر اساس طرح آمایش سرزمین اسلامی

آمایش سرزمین در ایران

پس از انقلاب: طرح پایه آمایش سرزمین سازمان برنامه و بودجه 1368

• در این طرح اصول کلی سازماندهی فضایی کشور به شرح زیر عنوان شده است:

- مروری بر اهداف توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران
- تحلیل روند کلی توسعه اقتصادی و گرایشهای مسلط آن
- امکانات و قابلیتها ، تنگناها و محدودیتهای سرزمین از دیدگاه آمایش

مطالعه توسعه محور شرق

سازمان برنامه و بودجه 1367

• استراتژیها:

— خروج از بحران

— توسعه در افق بلند مدت

• افق طرح 1381

• نتایج در 9 محور

1. کلیات استراتژی و خلاصه مطالعات

2. کشاورزی

3. صنعت و معدن و بازرگانی

4. خدمات اجتماعی، فرهنگی و زیربنایی

5. منابع طبیعی و انسانی

6. طرح تجارت ویژه

7. تحلیلهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

8. مناطق تجارت آزاد

9. گزیده اسناد توسعه

• تمرکز طرح بر استان سیستان و بلوچستان بوده است و استراتژیهای توسعه توسعه بخشی و فضایی، مکانیابی فعالیتها، قطبهای تولید در 3 دوره 5 ساله تعیین شده اند.

طرح جامع تولید پروتئین

وزارت کشاورزی و شرکت *1351F.M.C*

- هدف: خودکفایی کشور در پروتئین حیوانی
 - افق طرح 20 ساله
 - تقسیم ایران به 14 منطقه آب و هوایی
 - استفاده از مدل‌های خطی کامپیوتری
 - نتایج و پیشنهادهای
 - تغییرات در شیوه اداره مزارع فردی و تبدیل آنها به مؤسسات بزرگ
 - توسعه منابع آب و زمین
 - آموزش کادر مورد نیاز
 - تولید پروتئین متناسب با جمعیت هر منطقه
- 26 سهم هر نفر

طرح جامع کشت

وزارت کشاورزی و شرکت بوکرز هانتینگ 1353

- دوره زمانی 15 سال
- اهداف
 - افزایش تولیدات کشاورزی
 - تعیین محصولات منطبق با شرایط ایران
- روش کار
 - تقسیم کشور به 3 کلان منطقه کشاورزی و ده زیر منطقه و 47 ناحیه
 - تعیین الگوی تقاضا برای محصولات کشاورزی و دامی
 - مقایسه میان مصرف سال پایه و افق

طرح جامع آب (جاماب)

وزارت نیرو و مهندسين مشاور جاماب

هدف: بررسی امکانات آب و خاک سرزمین برای مصارف مختلف

روش انجام کار

1. ساختار جغرافیایی طبیعی حوزه های آبریز ، مساحت حوزه ، موقعیت آن در تقسیم بندی کلی هیدرولوژی کشور ، ارتباط هر حوزه با حوزه های مجاور ، شهرهای مهم ، تقسیمات سیاسی در هر حوزه ، مراکز شهری و صنعتی بررسی شده است.
2. تعیین جمعیت و نیازهای جمعیتی. بخش کشاورزی به عنوان مصرف کننده اصلی آب و نیز بخش صنعت و معدن مطالعه شده اند.
3. برای تامین مصارف پیش بینی شده ، منابع آب سطحی و زیر زمینی مورد توجه قرار گرفته است.
4. در بخش توسعه منابع آب میزان تقاضای آب در تمامی بخشها نسبت به آب موجود مقایسه شده است.
5. در پایان مطالعه امکانات توسعه منابع آب و نیازهای آب مشروب و صنعت معدن و برنامه زمانی و مالی طرحها و پروژه ها ارائه شده است.

طرح جامع شاهراه ها

وزارت راه و ترابری و مهندسين مشاور ستيران 1355

- هدف: مطالعه شبکه شاهراه های کشور تا افق 1381
- مفروضات پایه ای طرح
 - افزایش مالکیت اتومبیل تا 30 برابر سال 1352 در افق طرح
 - توسعه راه آهن در افق طرح
 - افزایش سطح حمل و نقل کامیون تا 15 بابر سال 1352 در افق طرح
 - افزایش ترافیک جاده ای تا 15 برابر وضعیت 1352 در افق طرح

طرح ریزی کالبدی ملی

1. جمعیت و فضا

جمعیت ایران تا سال 1400 در خوشبینانه ترین حالات به 92 میلیون نفر و جمعیت شهری به 65 میلیون و تعداد شهرها به 1900 خواهد رسید. لازمه این افزایش اختصاص حدود 660 هزار هکتار زمین جدید به مصارف شهری است. از این رو اتخاذ سیاست ملی اسکان جمعیت جزء مهمی از طرح ریزی کالبدی است.

طرح ریزی کالبدی ملی

2. مدیریت فضا

- نظامهای الگوی توزیع فضایی فعالیت انسانها
 - نظام گره ها در شهرها و آبادیها که ویژگی آنها اندازه و کارکرد در مرتبه است.
 - نظام شبکه های ترابری که گردش اشخاص ، کالاها و اطلاعات را میان گره ها میسر می سازد.
 - نظام نواحی که مبین کاربرد زمین توسط فعالیت های زمین بر است.
- هدف
 - ترکیب الگوها و بهبود بخشیدن به آنها

طرح ریزی کالبدی ملی

3. حفاظت محیط زیست

- توجه به منابع طبیعی به عنوان محور عمده طرح ریزی کالبدی. منابعی نظیر آب ، هوا و خاک یا دریاها ، کوهها ، رودخانه ها و ...

4. سوانح طبیعی

- کاستن احتمال وقوع حادثه در سوانحی که فعالیت انسان در ایجاد و یا شدت آنها مؤثر است.
- ایجاد مقاومت نسبی در برابر نیروهای ویرانگر اولیه و ثانویه
- کاهش آسیب پذیری در بافت ، اجزا و ساختار کارکرد شهر
- تعبیه نظام آمادگی همیشگی در شهر برای زمانهای وقوع حادثه
- تسهیل اقدامات اضطراری و عملیات کمک رسانی برای دوران بعد از وقوع حادثه

طرح کالبدی ملی ایران

معاونت شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی 1370-75

- مکانیابی برای گسترش شهرهای موجود و ایجاد شهرهای جدید
- پیشنهاد شبکه شهری مناسب
- توصیه چارچوب مقررات ساخت و ساز در کاربریهای مجاز سراسر زمینهای کشور

طرح اسکان 90

معاونت امور مسکن وزارت مسکن و شهرسازی 1371

- هدف: تعیین نقاط دارای توان برای اسکان جمعیت در افق 1390
- روش کار
 - بررسی وضع موجود
 - تجزیه و تحلیل وضعیت
 - پیش بینی و آینده نگری مکانهای استقرار جمعیت

طرح جامع شهرستان

- جایگاه: حد واسط طرحهای منطقه ای و طرحهای نقاط زیستی
- اجزا
 - تعیین کاربری در سطح شهرستان
 - ساماندهی به نظام فعالیتی در فضا
- نتیجه فعالیتها
 - بررسی منطقه ای
 - بررسی و شناخت شهرستان
 - تجزیه و تحلیل و استنتاج در بررسی ها
 - تهیه طرحها و برنامه های عمرانی شهرستان

طرح جامع شهرستان

جنبه های اساسی در طرح جامع شهرستان

- چگونگی پراکنش خدمات و جمعیت در سطح شهرستان
- نقشه سلسله مراتب شهری ایران بر مبنای شناخت بزرگترین شهر استانی
- جدول سلسله مراتب شهری استان بر مبنای شناخت بزرگترین شهر و شهرستان
- سطح بندی نظام شهری استان
- ساماندهی به نظام فعالیتی در فضا
- برنامه های متفاوت برای دستیابی به آستانه های جمعیتی
- روستاهای هم پیوند
- روستاهای همیار ناحیه ای و بخشی
- بهره وری از امکانات موجود در ساماندهی به نظام فعالیتی در فضا
- اولویت به طرحهای عمرانی شهرستان
- وضعیت استقرار سکونتگاهها در پایان دوره طرح

برنامه ریزی 1400

سازمان برنامه و بودجه و 5 گروه کارشناسی

اصول کلی و اساسی برنامه

- جامعیت بخشها و جدایی از دید محدود مربوط به یک بخش خاص
- تاکید بر برنامه ریزی جامع و دید بلند مدت
- مشخص کردن برنامه های بخشهای مختلف در راستای رسیدن به توسعه همه جانبه
- تاکید بر عدم تمرکز در برنامه ریزی اجرایی برنامه ها و تشکیلات مناسب
- توجه به اصل مشارکت مردم در فعالیتهای و در امور جامعه
- تاکید بر توسعه پایدار و استفاده بهینه از منابع کشور
- ترسیم جامعه ای متعارف و زدودن نابرابریهای منطقه ای ، شهری و روستایی

برنامه ریزی 1400

سازمان برنامه و بودجه و 5 گروه کارشناسی

دیدگاههای مختلف در بررسی خطوط کلی سیمای جامعه

- از دیدگاه اقتصادی
- از دیدگاه سیاسی
- از دیدگاه اجتماعی
- از دیدگاه فرهنگی
- از دیدگاه آمایش سرزمین
- سازماندهی جامعه روستایی ، شهری و عشایری
- بررسی متغیرهای کلان اقتصادی ، سیاستهای عمده کشاورزی ، صنعت و معدن ، خدمات و بازرگانی

تنگناها و چالشهای برنامه ریزی منطقه ای در ایران

- موازی بودن طرحها و نبود یک بانک اطلاعاتی جامع
- عدم جامعیت طرحها و یک کاسه نبودن تصمیمات
- نبود ، کمبود یا در دسترس نبودن اطلاعات
- سلیقه ای بودن طرحها و عدم دخالت مجامع دانشگاهی در تهیه آنها

پایان